

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับ การปรับใช้หลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติตามความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า 1994 และความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ โดยศึกษาจากคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทและองค์การอุทธรณ์ ทั้งนี้เนื่องจากหลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ เป็นหลักการสำคัญขององค์การการค้าโลก ในการที่จะทำให้การค้าของโลกเป็นไปอย่างเสรี และมีการแข่งขันที่เป็นธรรม แต่ในทางปฏิบัติแล้ว หลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติกลับมีปัญหาในการปรับใช้และการตีความอย่างมาก โดยผู้ศึกษาได้แยกการศึกษาดังกล่าวออกเป็น 2 ส่วน คือ การปรับใช้หลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติตามความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า 1994 และการปรับใช้หลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติตามความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ

โดยในส่วนของ การปรับใช้หลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติตามความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า 1994 นั้น มีประเด็นที่ต้องพิจารณาคือ ปัญหาในการปรับใช้หลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ตามบทบัญญัติข้อ 3 ของความตกลง ซึ่งเป็นบทบัญญัติอันเป็นบทหลักของหลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ซึ่งก็ได้แก่ ปัญหาในการตีความคำว่า “สินค้าชนิดเดียวกัน”, คำว่า “ไม่ด้อยไปกว่า”, คำว่า “กฎหมาย ระเบียบ และข้อกำหนด” และคำว่า “มีผลกระทบต่อ” นอกจากนี้ยังปัญหาที่ต้องพิจารณาอีกประเด็นหนึ่งก็คือ ปัญหาในการปรับใช้ข้อยกเว้นของหลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ซึ่งก็ได้แก่ข้อยกเว้นตามข้อ 3 วรรค 8 และข้อยกเว้นทั่วไปข้อ 20 ของความตกลง

ในส่วนของ การปรับใช้หลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติตามความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการนั้น มีประเด็นที่ต้องพิจารณาสามประเด็นด้วยกัน คือ ประเด็นแรกคือ ปัญหาในการปรับใช้และตีความคำว่า “การบริการและผู้ให้บริการประเภทเดียวกัน” ในข้อ 17 ของความตกลง ประเด็นต่อมาคือ ปัญหาในการกำหนดขอบเขตของหลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติตาม ข้อ 17 ของความตกลง ในส่วนที่ว่าด้วยการเข้าถึงตลาดตามข้อ 16 และประเด็นสุดท้ายคือ ปัญหาความไม่สอดคล้องกัน ในบริบทของหลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติกับโครงสร้างของรายการข้อผูกพันเฉพาะซึ่งทำให้เป็นเรื่องยากในการที่จะกำหนดขอบเขตของหลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติตามความตกลงนี้

โดยศึกษาเพื่อให้ทราบถึงความเหมือนและความแตกต่างของปัญหาของหลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติภายใต้ความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า 1994 และความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ และเพื่อเตรียมความพร้อมของประเทศไทยสำหรับการเปิดเสรีตามพันธกรณีขององค์การการค้าโลกที่มากขึ้นในอนาคต